

TURŠKI VPADI IN GRADNJA PROTITURŠKIH TABOROV

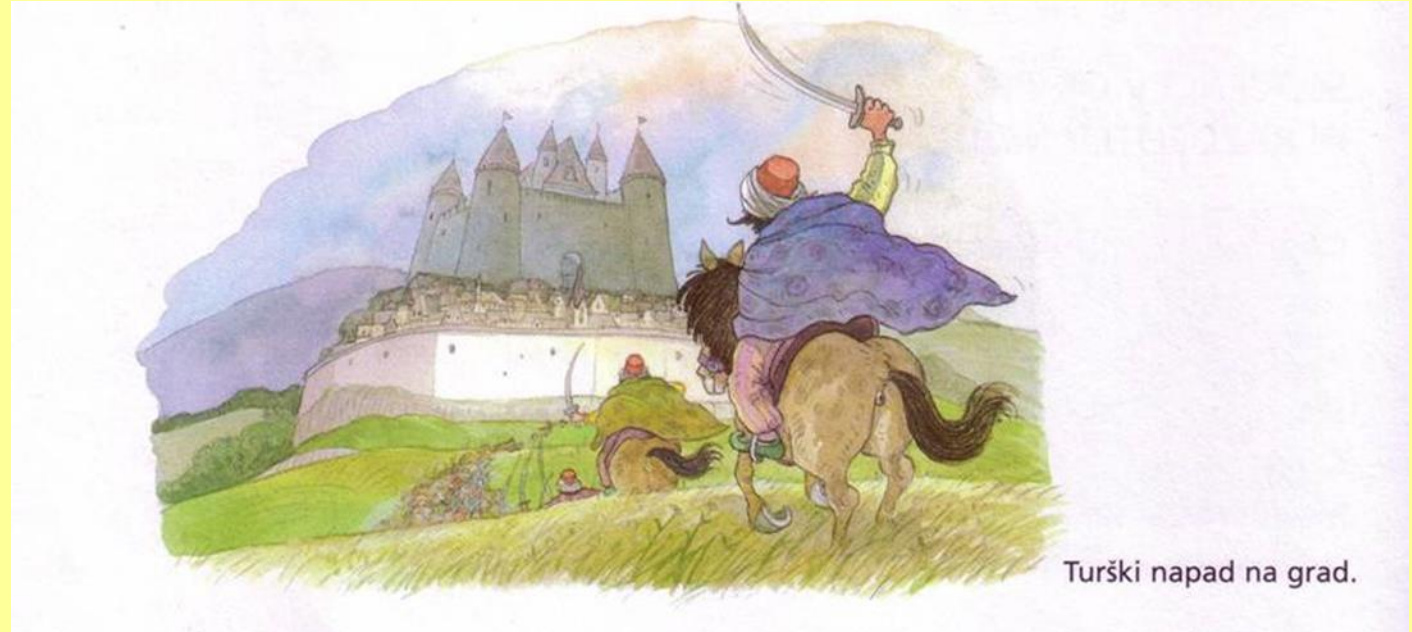
UČ., str. 92 - 93

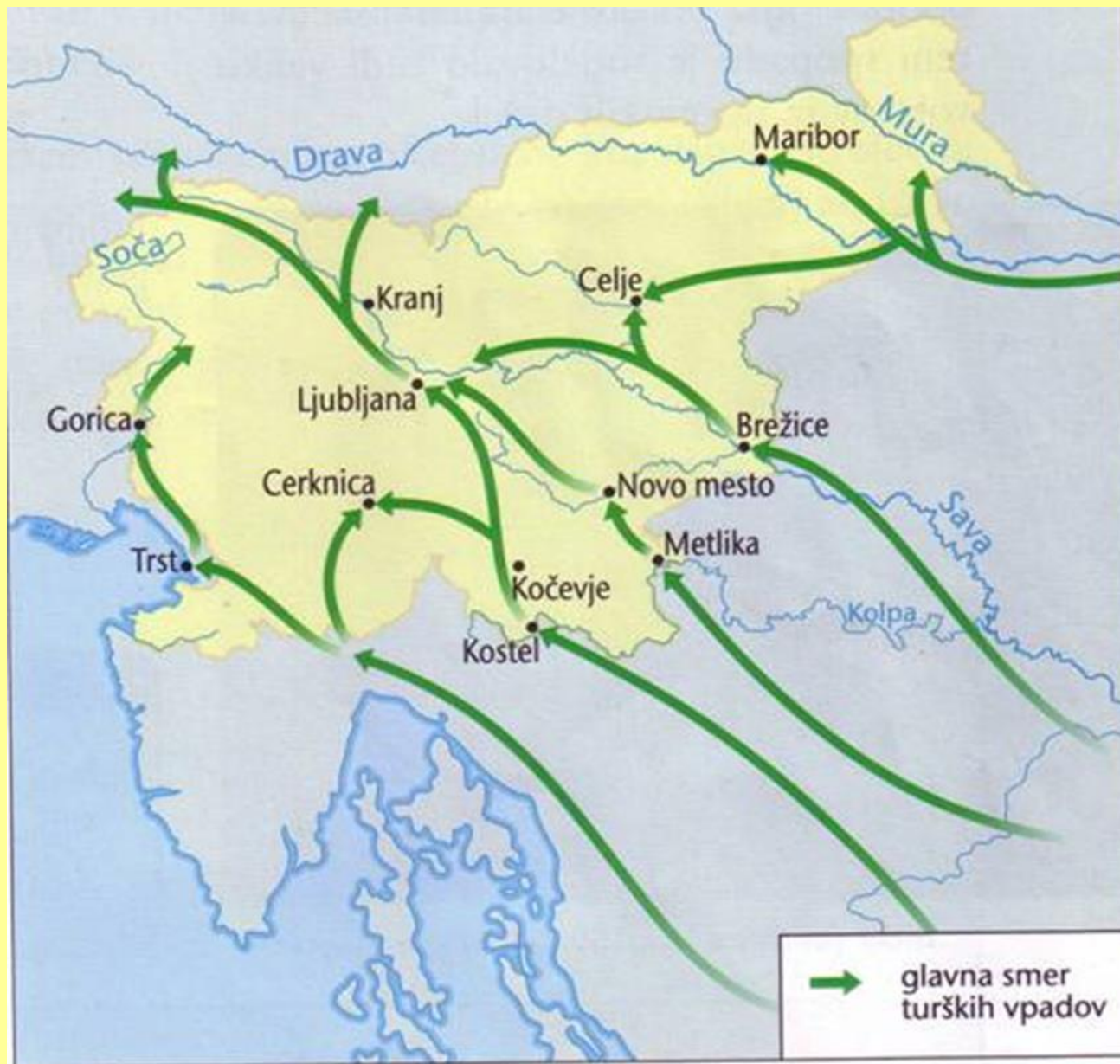
V drugi polovici **15.** stoletja so v slovenske dežele začeli vdirati Turki.

V naše dežele so vdirali okoli 200 let.

Prvič so pridrli pred Ljubljano leta 1415.

Turški napad na grad.

Smeri turških vpadov na Slovensko

- Iz katerih smeri so vpadali na naše ozemlje?
- Kam so se ljudje zatekli pred Turki?
- Zakaj so se jih ljudje tako bali?

Na svojih pohodih so plenili, ropali, pustošili, prebivalce pa ubili ali jih odpeljali v suženjstvo.

Mnogo mladih fantov so odpeljali s seboj in jih vzgojili v **JANIČARJE**.

Turški konjenik pelje ujeta kmeta.

JANIČAR - pripadnik enote turške vojske, ki se je bojeval peš.

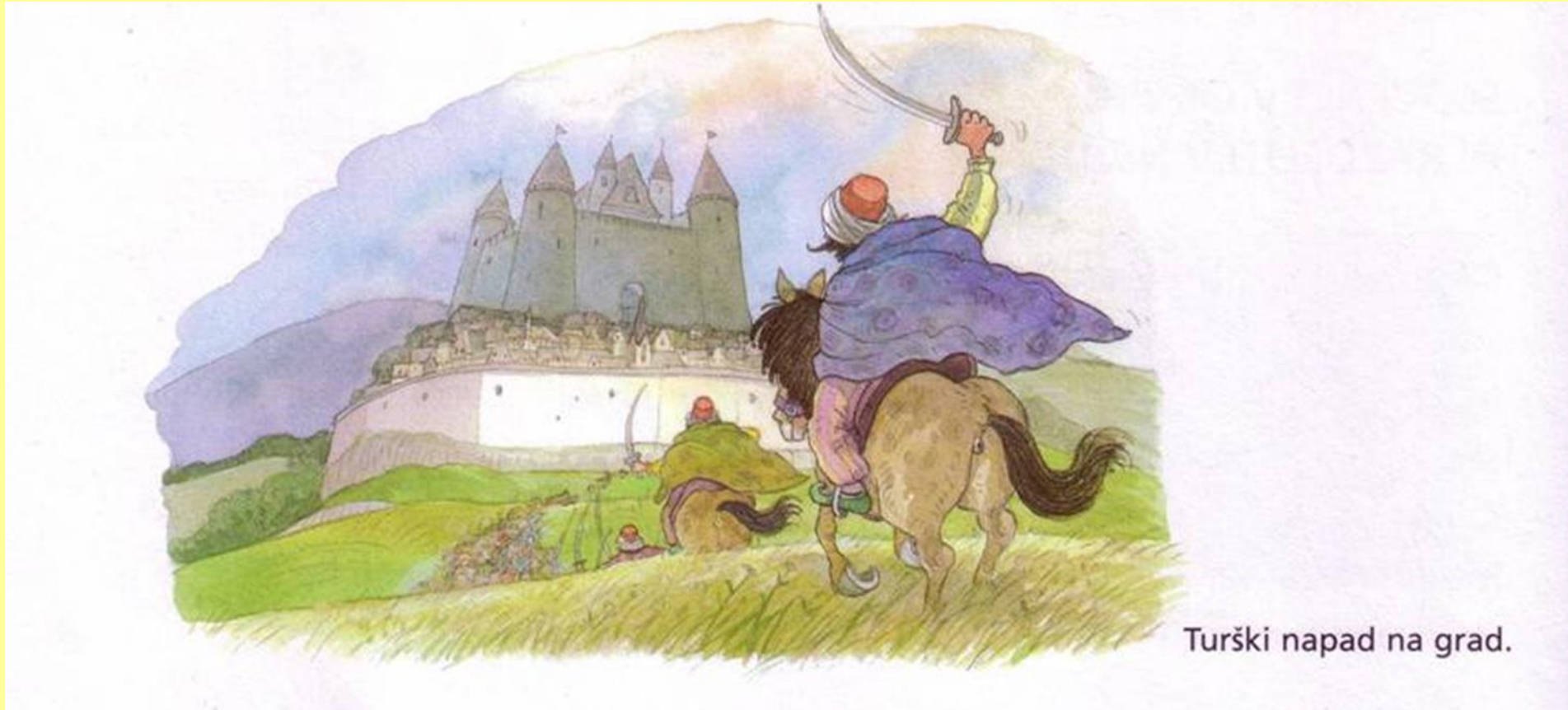
Večinoma so bili to ugrabljeni fantje, vzgojeni v strogem vojaškem duhu.

Janičarji so nosili posebne uniforme.

Njihov razpoznavni znak je bila **lesena žlica**, ki so jo imeli zataknjeno za kapo - imenovano **turban**.

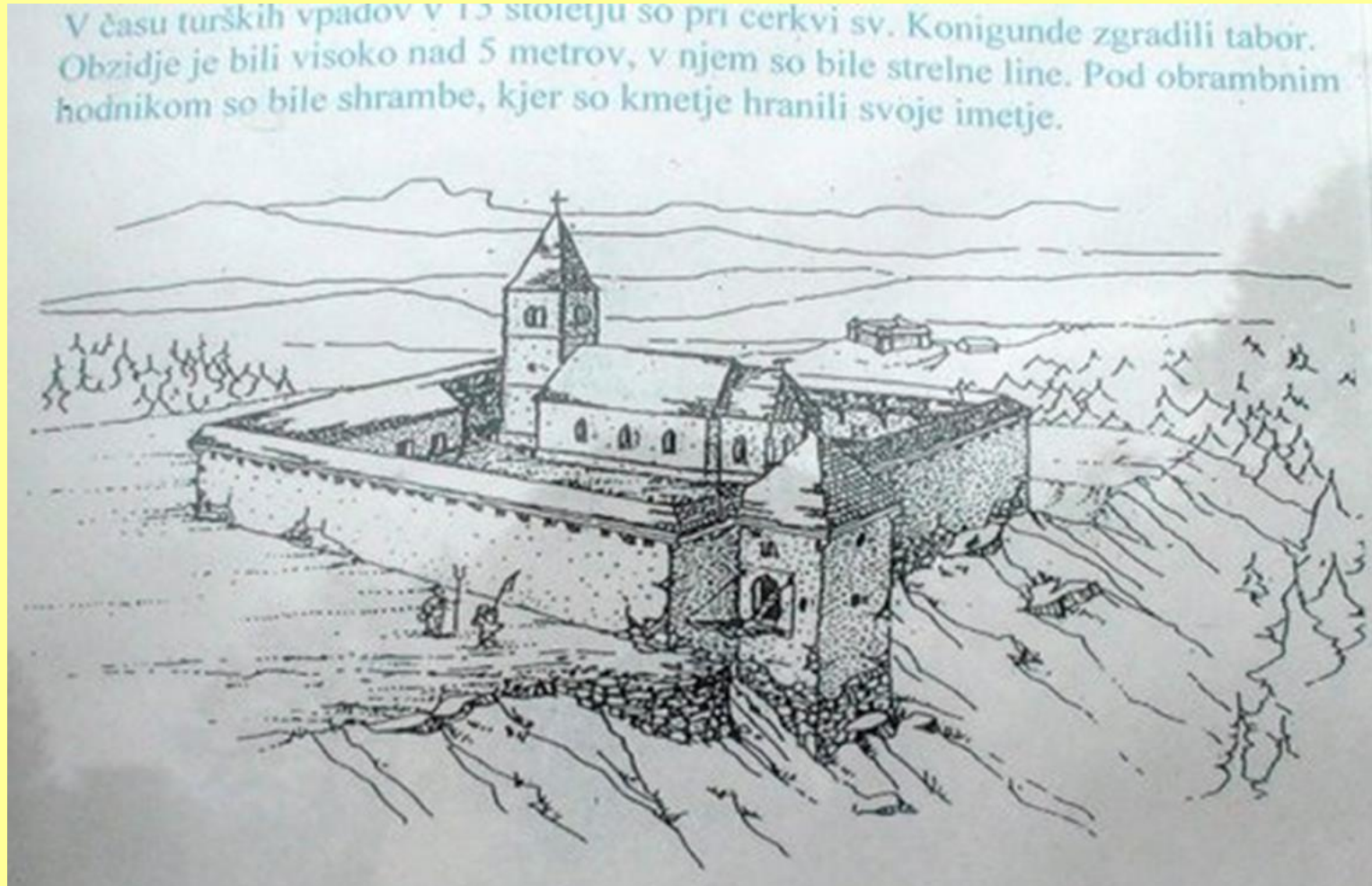
Graščaki so se pred Turki branili za mogočnimi zidovi svojih gradov.
Tudi meščani so se dokaj uspešno branili za mestnim obzidjem.

Turški napad na grad.

Kmetje so v samoobrambi pričeli graditi **obzidja okoli cerkva**.

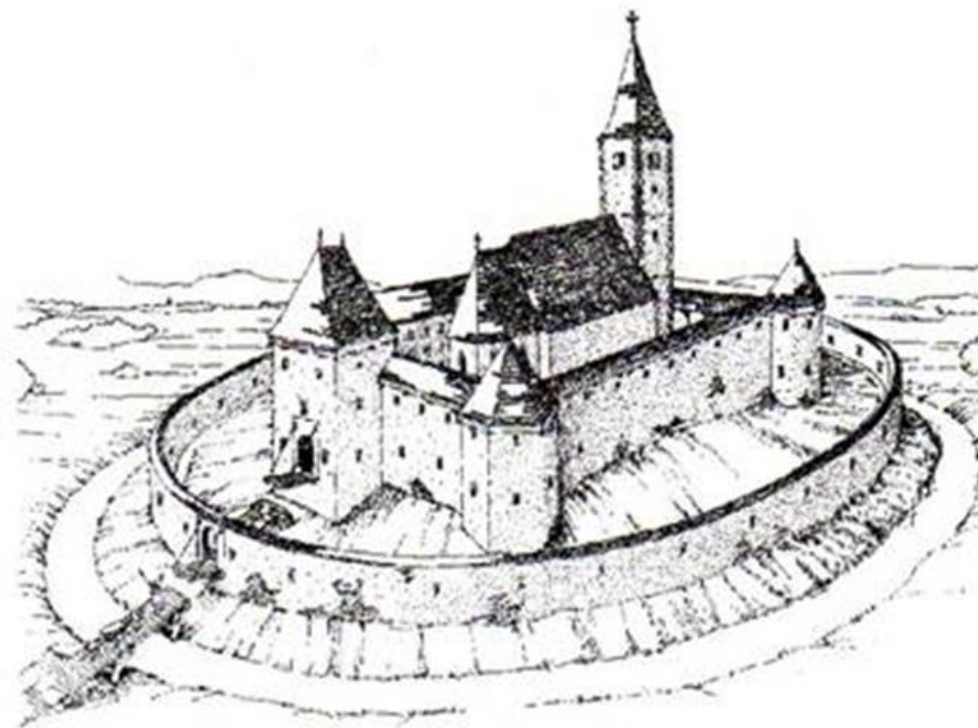
Z obzidji utrjene cerkve imenujemo **PROTITURŠKI TABORI**.

Ob turških napadih so imeli kmetje tudi velike težave z varovanjem svoje živine.

Običajno so jo skrili v bližnjem gozdu.

Če je bilo za obzidjem dovolj prostora, pa so jo pripeljali s seboj.

Protiturški tabor v Domžalah

Obrambni stolpi so služili za obrambo in shranjevanje kmečkih pridelkov, predvsem žita.

Učinkovito obrambo so si kmetje zagotovili tudi z **dogovorjenimi znaki**:

- na vzpetinah so kurili ognje - **OGNJENI TELEFON**,
- zvonili s cerkvenimi zvonovi.

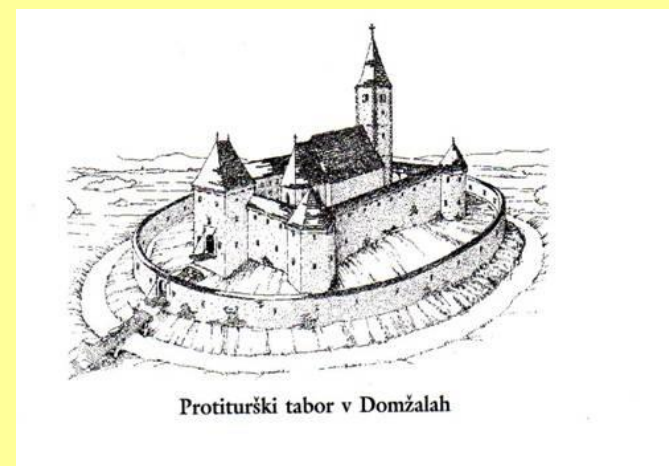
Cerkve so bile že v tistih časih **versko in kulturno središče krajev.**

V njih so se ljudje zbirali predvsem ob nedeljah.

V njih je bilo kar veliko **dragocenih,** zlatih ali pozlačenih predmetov (kelihov, moštranc), ki so jih duhovniki uporabljali pri bogoslužju.

Za obzidjem je bilo zato tudi lažje **obraniti cerkev** pred ropanjem Turkov.

Turki so v prvih letih prihajali **le ropat**, nameravali pa so slovenske dežele **tudi osvojiti**.

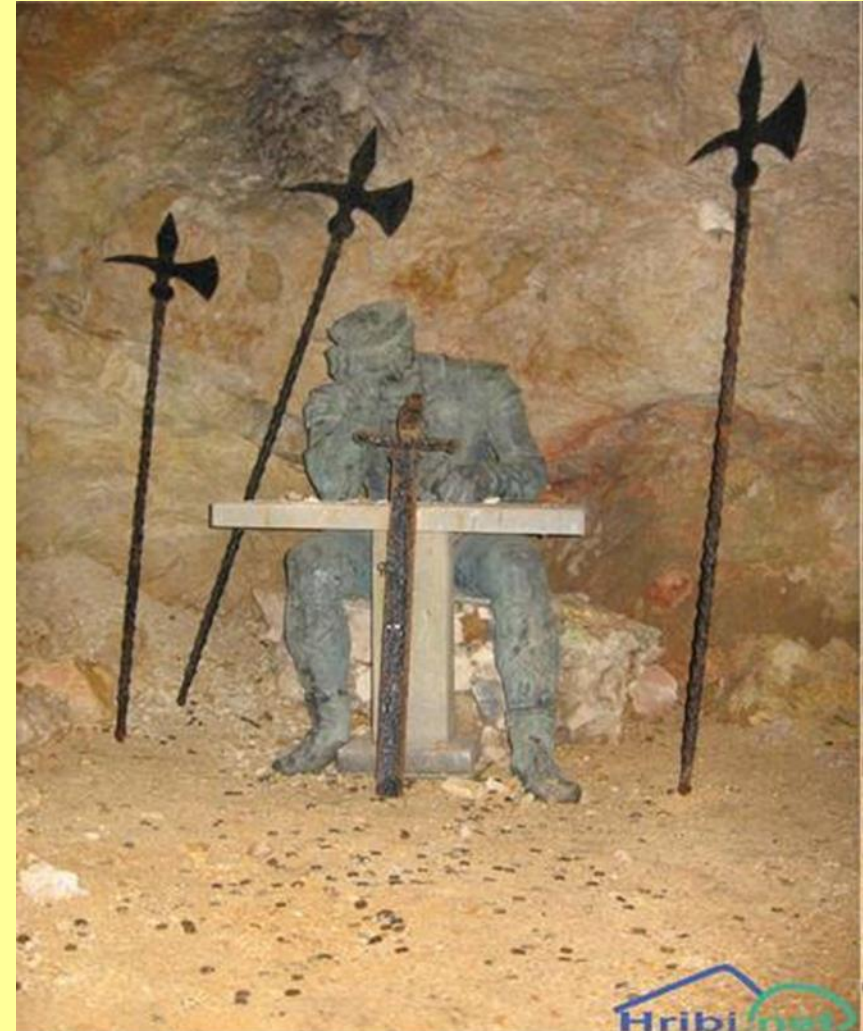
Njihove načrte je prekrižal **ogrski kralj Matija Korvin**, ki je takrat gospodaril tudi Kranjski, Koroški in Štajerski deželi.

Slovensko ljudstvo ga je ohranilo v ljudskih pesmih in pripovedkah kot " **kralja Matjaža**".

Slovenski „kralj Matjaž“.

V kralju Matjažu so naši ljudje videli junaka, ki jih bo branil pred sovražnikom, jim zagotovil mir, pravico in vse tisto, po čemer so hrepeneli že dolga stoletja.

Pripovedka o kralju Matjažu, ki s svojo vojsko spi v votlini pod Peco.

Leta 1593 je turška vojska v bitki pri Sisku na Hrvaškem doživela hud poraz.
V tem spopadu je sodelovalo tudi veliko vojakov iz slovenskih dežel.

Josip Jurčič je napisal knjigo

JURIJ KOZJAK - SLOVENSKI JANIČAR.

„ Jurija, sinka graščaka Marka Kozjaka, ugrabijo cigani in prodajo na Turško, kjer postane janičar.

Po mnogih letih, ko sodeluje v napadu na domače kraje, se ponovno sreča s svojim očetom,...

